

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 7 ส.ค. 2556	23	8159	5

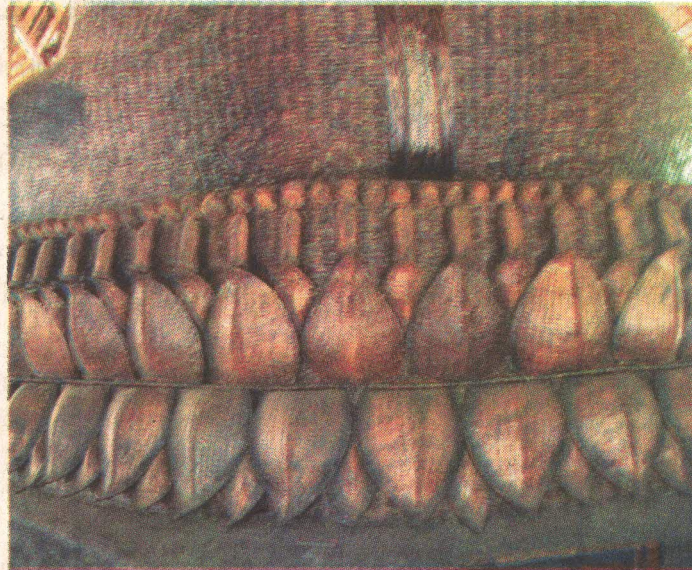
จากไม้ไฟมุงไม้ศกดิ์สิทธิ์ มาสู่องค์พระเจ้าอินसान

พระพุทธรูป ส่วนใหญ่จะสร้างด้วยทองคำทองสัมฤทธิ์หรือปูนปั้น
แล้วแต่ความเชื่อความศรัทธา แต่การสร้างพระพุทธรูปโดยการนำไม้ไฟ
มาจักสาน ถือเป็นวิธีการที่แปลกไปจากการหล่อพระพุทธรูปโดยทั่วไป
ชาวไทยในรัฐฉาน มีวิธีสร้างพระพุทธรูปไว้กราบไหว้บูชา อีกวิธีหนึ่ง
คือใช้หวายหรือไม้ไผ่ที่จักแล้ว มาสานขึ้นเป็นองค์พระพุทธรูป
พระพุทธรูปที่สานขึ้นนี้ องค์เก่าที่สุด พบเมื่อ พ.ศ.1881 ที่วัด
บ้านเมืองนง ปัจจุบันอยู่ในเขต อ.เมืองพะ จ.เชียงใหม่ อยู่เหนือเวียง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 7 ส.ค. 2556	23	8159	5

เชียงตุง ขึ้นไปประมาณ 50 กม. ใกล้กับเขตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ของจีน

เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้างประมาณ 4 ศอก เนื่องจากไม่มีผู้ทราบประวัติ จึงเรียกกันว่า “พระเจ้าอินसान” หมายความว่า “พระพุทธรูปที่พระอินทร์มาसानไว้”

(พระเจ้า ในภาษาไทยใหญ่และล้านนา แปลว่า พระพุทธรูป) และใช้เป็นชื่อเรียก พระพุทธรูปที่สานทุกองค์ ที่ค้นพบหรือสร้างขึ้นภายหลังว่า “พระเจ้าอินसान”

สำหรับที่เชียงแสน มีพระสิงห์องค์หนึ่งที่สานมาจากไม้ไผ่ นั่นคือพระสิงห์สานชนะมาร เป็นลักษณะพระสิงห์หนึ่ง เชียงแสน ที่ทำจากไม้ไผ่ชนิดหนึ่ง ที่มีถิ่นกำเนิดมาจากพม่า อยู่ในป่าลึกบนดอยสูง นำมาจักสานเป็นองค์พระ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นพระไม้ไผ่ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ไม่มีใครเหมือนและไม่เหมือนใคร

วัตถุประสงค์ของการจัดสร้าง เพื่อจรรโลงสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวต่อไป และต่อชะตาอายุให้ยืนยาวมั่นคงถาวร ไร้โรคภัยไข้เจ็บ ถ้าองค์พระจักสานลงอย่างรัก และประกอบพิธีเรียบร้อย พระสมุห์ภูวนัย ภูวนโย เจ้าอาวาสวัดหิรัญญาวาส เปิดเผยถึงความเป็นมาว่า พระสิงห์สานชนะมาร หรือพระสิงห์หนึ่ง เชียงแสน (โบราณ) ที่ทำจากไม้ไผ่ ซึ่งมีถิ่นกำเนิดมาจากบนดอยเมืองโกล ประเทศพม่า โดยได้ขอเจ้าหน้าที่ของพม่าว่า จะนำไม้ไผ่มุงเพื่อที่จะนำมาสร้างองค์พระ เจ้าหน้าที่พม่าจึงอนุญาตให้ตัดไม้ได้

แต่การตัดและนำลงมาจากยอดดอยสูงนั้นลำบากมากเนื่องจากระยะทางและสภาพภูมิอากาศ และถนนหนทางเป็นทางขรุขระ จึงต้องขอแรงจากชาวปะหล่อง ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่บนดอยนี้ โดยชาวปะหล่องทั้งหมู่บ้าน ร่วมร้อยกว่าคนช่วยกันนำไม้ไผ่มุง 39,000 ท่อน ลงมาจากยอดเขา ซึ่งเป็นจิตศรัทธาอย่างแรงกล้าของชาวปะหล่อง

หลังจากนั้น จึงได้เชิญช่างสานพระด้วยไม้ไผ่ คือ นายบุญ หรือเรียก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 7 ส.ค. 2556	23	8159	5

ภาษาพื้นบ้านทางเหนือว่า สล่าบุญ ซึ่งเป็นสล่าชาวพม่า เชื้อสายไทใหญ่ และเป็นหนึ่งในสองสล่าเท่านั้นที่ทำพระสานได้ โดยสล่าอีกท่านได้ไปอยู่ประเทศศรีลังกาแล้ว จึงได้แนวคิดและบอกสล่า ให้สร้างพระสิงห์สาน ที่จะประดิษฐานไว้ในบวรพุทธศาสนา โดยใช้ศิลปะแบบพระสิงห์หนึ่งเชียงแสน โดยมีหน้าตักกว้าง 9.9 ศอก สูง 19 ศอก

สล่าบุญถึงกับอุทาน ออกมาว่า ลำพังการสร้างพระอินทร์สานขนาดเล็ก ยังใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก แล้วมีขนาดใหญ่เพียงนี้ จะสร้างสำเร็จหรือไม่ คงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ แต่ก็ยังไม่ละความพยายามก็ได้้อธิฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หากชีวิตนี้มีบุญบารมีที่จะสร้างพระสาน ก็ขอให้อำนวยความสะดวกให้เกิดบุญนิมิตด้วยเทอญ

พระสิงห์สานขณะมาร เริ่มสานวันที่ 29 กรกฎาคม 2552 จนถึงวันที่ 21 ตุลาคม 2552 ก็ใช้เวลา 84 วัน ด้วยความร่วมมือร่วมใจอันแรงกล้าของชาวบ้าน ในหมู่บ้านเกาะช้าง และพุทธศาสนิกชนผู้ใจบุญ จึงได้ออกแรงกัน โดยชาวบ้าน

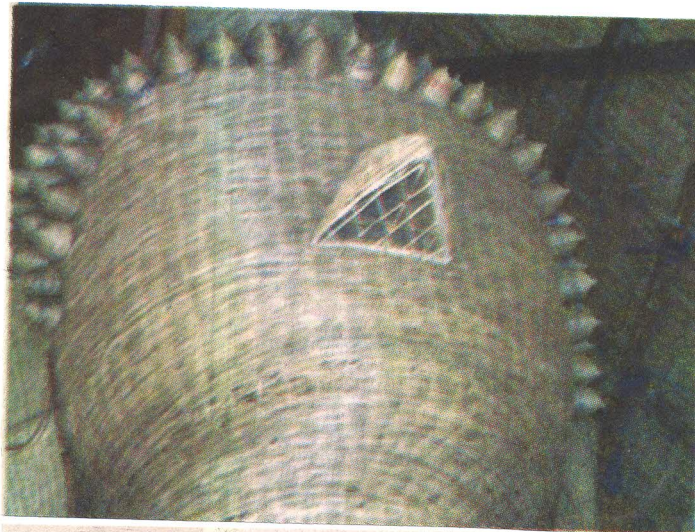

ต่างคนต่างนำเครื่องมือเครื่องมือนำจักสานได้มาช่วยกันเหลาตอกเป็นเส้นเส้น จึงได้ทำสำเร็จขึ้น ซึ่งใช้เวลา 84 วัน และมีน้ำหนักถึง 2 ตัน โดยตั้งใจสานเสร็จในเวลา 99 วันที่ตั้งใจอธิฐานไว้

สำหรับไม้ไผ่มุง ที่นำมาทำองค์พระนี้ เจ้าอาวาสวัดหิริญญาวาส บอกว่า ต้องตัดเดือนสามไทย หรือเดือนกุมภาพันธ์ เพราะการตัดเดือนนี้จะไม่มอดมากนักไม่ว่า หลังจากนั้นก็ให้นำน้ำส้มจากการเผาไม้ และนำน้ำจากการเผาไหม้มาชุบไม้มุง จึงนำมาจักสานได้ หลังจากที่เป็นองค์พระแล้ว จะทาด้วยน้ำยารัก มีลักษณะเป็นสีดำ เพื่อเป็นการรักษาเนื้อไม้ให้อยู่ คงทนถาวรยาวนานต่อไป

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 7 ส.ค. 2556	23	8159	5

ส่วนเศษไม้ที่เป็เศษไม้จากการเหลาของชาวบ้านก็จะนำเศษไม้มาบดทำเป็นมวลสาร โดยจะทำเป็นพระองค์เล็กสำหรับไว้บูชา

“ความเชื่อตามโบราณว่า ผู้ใดได้สร้างพระนี้ด้วยตนเอง หรือร่วมกันสร้างเพื่อเป็นพุทธานุภาพ จะบังเกิดอานิสงส์มากมาย พระสิ่งทอเป็นพระแห่งความรัก หากหนุ่มสาวคู่ใด สักการบูชา จะรักกันยาวนานตลอดไป ด้วยอานิสงส์แห่งการได้ใช้ไม้มาทำพระทั้งองค์ จะบังเกิดผล คือ อานุภาพปกคลุมรักษาตระกูล และตนเองให้อยู่รอดปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง จะสานต่อชะตาอายุให้ยืนยาวมั่นคงถาวร ไร้โรคภัยไข้เจ็บตลอดไป และกิจการ รานค้า ธุรกิจ ให้เจริญงอกงามเพิ่มพูนไพบูลย์ ทวีคุณร้อยเท่าพันเท่า และสานต่อตระกูลเพิ่มพูนให้ตระกูลสูงส่งเป็นที่เชิดหน้าชูตา ลูกหลานเป็นคนดี วาง่ายสอนง่าย เป็นที่ยอมรับของสังคม

ตอกสานพระพุทธรูป

การสร้างพระด้วยการใช้ตอกสานนั้น พระพุทธรูปองค์เก่าแก่ที่สุด คือ หลวงพ่อสาน เป็นพระพุทธรูปที่สร้างโดยใช้ไม้ไผ่สานเป็นองค์ แล้วลงรักปิดทอง ซึ่งเป็นศิลปะรูปแบบของพม่า อันงดงามและทรงคุณค่ายิ่ง ประดิษฐานอยู่ที่ วัดจอมสวรรค์ ต.ทุ่งกวาว อ.เมือง จ.แพร่ โดยวัดแห่งนี้มีความวิจิตรงดงามหลายอย่าง หากจะมองดูแต่ภายนอก จะเห็นรูปทรงของวัดพม่า จะแปลกอยู่ตรงที่สร้างด้วยไม้ล้วนๆ ที่สำคัญ คือ รูปทรงของตัวอาคารตัวอารามเป็นทั้งโบสถ์วิหาร และกุฏิไปในตัว

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	- 7 ส.ค. 2556	23	8159	5

ส่วนอีกองค์หนึ่ง คือ “พระเจ้าอินทรรุณ” เป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ที่สานด้วยดอกทังองค์ มีความยาวขององค์พระพุทธรูป 12 เมตร 2 เซนติเมตร ประดิษฐานอยู่ที่ สำนักสงฆ์พระธาตุจอมก้อย หมู่ 8 ต.บ้านขอ อ.เมืองปาน จ.ลำปาง (การเดินทางจากตัวเมืองลำปาง ไปตามถนนสายลำปาง-เมืองปาน ประมาณ 45 กม.) ที่มีความงดงามและโดดเด่น และมีเพียงองค์เดียวในประเทศไทย ที่วัสดุ การสร้างมีความแปลกและสวยงามแตกต่างจากพระพุทธรูปทั่ว ๆ ไป เพราะใช้ เส้นดอกสาน ให้เป็นองค์พระพุทธรูป จนเป็นที่มา และเรียกกันว่า พระพุทธเจ้า ดอกสาน

สำหรับดอก ที่นำมา สาน เป็นองค์พระพุทธรูปนั้น สร้างด้วย ไม้ไผ่มุง ที่เชื่อกันว่า มีลักษณะเหนียว และทนทานเป็นพิเศษ โดยไม้ไผ่มุงแดงจะมี กิ่งก้านสาขาเลื้อยขึ้นมุงไม้ใหญ่ที่อยู่บริเวณรอบๆ คล้ายหวาย

พระพุทธรูปองค์ดังกล่าวเป็นฝีมือของ กลุ่มช่างจากสิบสองปันนา ช่างที่ ร่วมสานมีใจวิริติง ดาบปอกุศลยิ่งขึ้น โดยสมาทานอุโบสถศีล เพื่อปฏิบัติ บุชาพระรัตนตรัย ดวงแก้ว 3 ประการ ละชั่ว ประพฤติดี ทำให้บริสุทธิ์ สะอาด ผ่องใส นอกจากนี้แล้ว ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ก่อนเหลาและสานองค์พระพุทธรูปเจ้า ดอกสาน ต้องสมาทานเบญจศีล เพื่อความเป็นสิริมงคลโดยทั่วกัน ตลอด ระยะเวลาในการสร้าง หรือสาน ได้มีพระสมณะ สาธุชน อุบาสก อุบาสิกา อันกอปรด้วยน้ำใจศรัทธาอันแรงกล้า เดินทางมาจากทิศทั้ง 4 ทั้งใกล้ และห่างไกล เพื่อปรารถนาที่จะให้องค์พระสำเร็จลง และอยากจะได้เห็น เป็นบุญตา

สุวิมล ธรรมวรรณ
ข่าวเชียงราย